

ДЕРЖАВНА ПОДАТКОВА СЛУЖБА УКРАЇНИ

ІНДИВІДУАЛЬНА ПОДАТКОВА КОНСУЛЬТАЦІЯ від 04.06.2021 р. № 2272/ІПК/99-00-21-02-02-06

Щодо визнання ліквідацією об'єкта основних засобів у разі списання вартості попереднього ремонту (компонента) для заміщення його вартістю нового ремонту

Державна податкова служба України розглянула звернення щодо визнання ліквідацією об'єкта основних засобів у разі списання вартості попереднього ремонту (компонента) для заміщення його вартістю нового ремонту та відображення її в Податковій декларації з податку на прибуток підприємств, затвердженій наказом Міністерства фінансів України від 20.10.2015 № 897 (зі змінами та доповненнями) (далі — Декларація) та, керуючись ст. 52 Податкового кодексу України (далі — Кодекс), повідомляє.

Як зазначено у зверненні, АТ складає та подає фінансову звітність за міжнародними стандартами фінансової звітності.

Згідно з вимогами Міжнародного стандарту бухгалтерського обліку 16 «Основні засоби» (далі — МСБО16) АТ в бухгалтерському обліку веде покомпонентний облік основних засобів, тобто кожен з компонентів приймається як окремий об'єкт аналітичного обліку основних засобів.

При цьому, всі компоненти основного засобу відображаються у складі тієї групи основних засобів, до якої відноситься і відповідний об'єкт основних засобів.

Витрати на ремонт (пов'язаний з відновленням первісних нормативних показників експлуатації обладнання) капіталізується як окремий компонент об'єкту основного засобу та амортизується протягом очікуваного міжремонтного періоду; у випадку здійснення наступного ремонту: вартість такого ремонту капіталізується як окремий компонент; залишкова вартість попереднього ремонту списується на витрати періоду.

Тобто, списання вартості попереднього ремонту (компонента) здійснюється для заміщення його вартістю нового ремонту.

У платника виникли наступні питання:

Чи вважається списання вартості попереднього ремонту (компонента) для заміщення його вартістю нового ремонту ліквідацією об'єкта відповідно до положень ст. 138 Кодексу та в якому періоді у додатку РІ до Декларації відобразити списання (ліквідацію) такого окремого компоненту основного засобу, якщо залишкова вартість в податковому обліку більша ніж у бухгалтерському обліку?

Згідно з п.п. 134.1.1 п. 134.1 ст. 134 Кодексу об'єктом оподаткування податком на прибуток підприємств є прибуток із джерелом походження з України та за її межами, який визначається шляхом коригування (збільшення або зменшення) фінансового результату до оподаткування (прибутку або збитку), визначеного у фінансовій звітності підприємства відповідно до національних положень (стандартів) бухгалтерського обліку або міжнародних стандартів фінансової звітності, на різниці, які виникають відповідно до положень Кодексу.

Різниці, які виникають при нарахуванні амортизації необоротних активів встановлено ст. 138 Кодексу.

Згідно з п. 138.1 ст. 138 Кодексу фінансовий результат до оподаткування збільшується, зокрема:

- на суму залишкової вартості окремого об'єкта основних засобів або нематеріальних активів, визначеної відповідно до національних положень (стандартів) бухгалтерського обліку або міжнародних стандартів фінансової звітності, у разі ліквідації або продажу такого об'єкта;
- на суму витрат на ремонт, реконструкцію, модернізацію або інші поліпшення невиробничих основних засобів чи невиробничих нематеріальних активів, віднесених до витрат відповідно до національних положень (стандартів) бухгалтерського обліку або міжнародних стандартів фінансової звітності.

Відповідно до п. 138.2 ст. 138 Кодексу фінансовий результат до оподаткування зменшується, зокрема:

- на суму залишкової вартості окремого об'єкта основних засобів або нематеріальних активів, визначеної з урахуванням положень цієї статті Кодексу, у разі ліквідації або продажу такого об'єкта;
- на суму первісної вартості придбання або виготовлення окремого об'єкта невиробничих основних засобів та/або невиробничих нематеріальних активів та витрат на їх ремонт, реконструкцію, модернізацію або інші поліпшення, у тому числі віднесених до витрат відповідно до національних положень (стандартів) бухгалтерського обліку або міжнародних стандартів фінансової звітності, у разі продажу такого об'єкта невиробничих основних засобів та/або нематеріальних активів, але не більше суми доходу (виручки), отриманої від такого продажу.

Відповідно до п.п. 138.3.1 п. 138.3 ст. 138 Кодексу розрахунок амортизації основних засобів та нематеріальних активів здійснюється відповідно до національних положень (стандартів) бухгалтерського обліку або міжнародних стандартів фінансової звітності з урахуванням обмежень, встановлених підпунктом 14.1.138 пункту 14.1 статті 14 розділу I цього Кодексу, підпунктами 138.3.2 — 138.3.4 цього пункту. При такому розрахунку застосовуються методи нарахування амортизації, передбачені національними положеннями (стандартами) бухгалтерського обліку.

Для розрахунку амортизації відповідно до положень цього пункту визначається вартість основних засобів та нематеріальних активів без урахування їх переоцінки (уцінки, дооцінки), проведеної відповідно до положень бухгалтерського обліку.

Амортизація не нараховується за період невикористання (експлуатації) основних засобів у господарській діяльності у зв'язку з їх консервацією.

Отже, у податковому обліку витрати на ремонт основних засобів відображаються згідно з правилами бухгалтерського обліку.

У разі якщо витрати на ремонт у бухгалтерському обліку враховуються як окремий об'єкт, то у випадку ліквідації окремого об'єкта основних засобів, що перебував на балансі платника податку у складі основних засобів та був призначений для

використання в господарській діяльності, фінансовий результат до оподаткування збільшується на суму залишкової вартості такого об'єкта основних засобів, визначеної відповідно до правил бухгалтерського обліку та зменшується на суму залишкової вартості такого окремого об'єкта основних засобів, визначеної з урахуванням положень ст. 138 Кодексу.

Таким чином, у разі ліквідації об'єкта основних засобів фінансовий результат до оподаткування збільшується на суму залишкової вартості такого об'єкта основних засобів, визначеної відповідно до міжнародних стандартів фінансової звітності (відображається у рядку 1.1.2 додатка РІ до рядка 03 РІ Декларації та зменшується на суму його залишкової вартості, визначеної з урахуванням положень ст. 138 Кодексу (відображається у рядку 1.2.2 додатка РІ до рядка 03 РІ Декларації).

Згідно з п.п. 14.1.9 п. 14.1 ст. 14 Кодексу залишкова вартість основних засобів, інших необоротних та нематеріальних активів для цілей розділу III — сума залишкової вартості таких засобів та активів, яка визначається як різниця між первісною вартістю і сумою розрахованої амортизації відповідно до положень розділу III цього Кодексу.

Регулювання питань методології бухгалтерського обліку та фінансової звітності здійснюється центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері бухгалтерського обліку, затверджує національні положення (стандарти) бухгалтерського обліку, національні положення (стандарти) бухгалтерського обліку в державному секторі, інші нормативно-правові акти щодо ведення бухгалтерського обліку та складання фінансової звітності (частина друга ст. 6 Закону України від 16 липня 1999 року № 996-XIV «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні»).

Отже, з питань визначення балансової вартості основних засобів та правомірності відображення у бухгалтерському обліку списання вартості попереднього ремонту об'єкта основних засобів для заміщення його вартістю нового ремонту доцільно звернутися Міністерства фінансів України.

Згідно з п. 52.2 ст. 52 Кодексу індивідуальна податкова консультація має індивідуальний характер і може використовуватися виключно платником податків, якому надано таку консультацію.